

Saksframlegg

Referanse

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	25.-26.02.2009

**SAK NR 009-2009
OPPDRAGSDOKUMENT FOR 2009 FRA HELSE- OG
OMSORGSDEPARTEMENTET OG PROTOKOLL FRA FORETAKSMØTE I HELSE
SØR-ØST RHF - OPPFØLGING**

Forslag til:

V E D T A K

1. Styret tar protokoll fra foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF 26. januar 2009 og Helse- og omsorgsdepartementets oppdragsdokument for 2009 til etterretning.
2. Oppfølging av oppdragsdokumentet vil i 2009 skje gjennom:
 - driftsavtaler og rapporteringssystem innen helseforetaksgruppen, herunder at de konkrete oppfølgingspunkter og krav i oppdragsdokumentet for 2009 gjøres gjeldende som en del av driftsavtalen for 2009
 - dialog med helseforetakene i direktørmøter, møter med styreledere og i rapporteringsmøter med de enkelte helseforetakene
3. Oppfølging av protokollen fra foretaksmøtet vil skje gjennom:
 - foretaksmøter med helseforetakene
 - dialog med helseforetakene i direktørmøter, møter med styreledere og i rapporteringsmøter med de enkelte helseforetakene

Hamar, 17. februar 2009

Bente Mikkelsen
administrerende direktør

1. Administrerende direktørs anbefalinger / konklusjon

I tillegg til lover, forskrifter, vedtekter mv. styres de regionale helseforetakene gjennom virkemidler forvaltet av Helse- omsorgsdepartementet. For 2009 er det samlede styringsbudskap gitt gjennom

- *Oppdragsdokumentet for 2009, hvor eier bl.a. stiller krav til ivaretagelse av "sørge for"-ansvaret, og klargjør tildelingen av midler og ressursgrunnlag.*
- *Protokoll fra foretaksmøtet 26. januar 2009, hvor eier klargjør det overordnede styringsbudskap og prestasjonskrav, samt krav og rammebetingelser knyttet til organisering og økonomi.*

Med henvisning til ovennevnte dokumenter og den vedlagte oppsummeringen av disse (vedlegg), anbefaler administrerende direktør at styret tar Helse- og omsorgsdepartementets samlede styringsbudskap til etterretning.

Det legges til grunn at oppfølgingen av oppdragsdokumentet i 2009 skjer gjennom driftsavtaler og rapporteringssystem innen helseforetaksgruppen og ved oppfølging fra Helse Sør-Øst RHF v/administrerende direktør. Videre at oppfølging av protokollen fra foretaksmøtet skjer gjennom foretaksmøter, dialog med helseforetakene i direktørmøter, styreledermøter og i oppfølgingsmøter med de enkelte helseforetakene. Enkelte oppfølgingspunkter løses i et samarbeid med de øvrige regionale helseforetak.

De samlede tiltak som er etablert i forhold til oppfølging av styrende dokumenter er en del av internkontrollsystemet som Helse Sør-Øst RHF har etablert for å ivareta sitt ansvar innenfor eierstyring og "sørge for"-ansvaret.

Rapporteringen til styret skjer i den ordinære måneds- og tertialrapporten, i tillegg til den omfattende rapporteringen i Årlig melding. Det vil bli gitt en status til styret per første halvår i forhold til gjennomføringen av det samlede oppdraget.

2. Faktagrunnlag

Styringslinjen overfor de regionale helseforetakene er todelt:

- I foretaksmøtet stiller departementet krav i kraft av å være eier
- Oppdragsdokumentet omhandler "sørge for"-ansvaret og supplerer den styring som skjer gjennom foretaksmøte, lover, forskrifter og øvrige myndighetstiltak.

Foretaksmøtet omhandler de overordnede styringsbudskap og prestasjonskrav for 2009, organisatoriske- økonomiske- og andre eierkrav og rammebetingelser.

Oppdragsdokumentet tar opp spesialisthelsetjenestens overordnede mål og innhold.

For enkelte krav og oppgaver legger departementet opp til rapportering på fastsatte indikatorer¹ slik at styringsdialogen kan baseres på felles kunnskap.

Tilsvarende er styringslinjen mellom det regionale foretaket og helseforetakene også todelt:

- I foretaksmøte stiller Helse Sør-Øst RHF krav i kraft av å være eier av helseforetakene

¹ I vedlegg til oppdragsdokumentet er det gitt en samlet oversikt over indikatorer som departementet vil bruke i styringsdialogen med det regionale helseforetaket.

- Driftsavtalen er bestilling av helsetjenester fra helseforetakene basert på krav og forventninger i Oppdragsdokumentet.

Foretaksrådet omhandler de overordnede styringsbudskap og prestasjonskrav for 2009 for det enkelte helseforetak, organisatoriske og økonomiske krav og rammebetingelser samt eventuelle endringer i vedtektene.

Driftsavtalen er bestilling av helsetjenester som ledd i Helse Sør-Øst RHF's ivaretagelse av "sørge for"-ansvaret. I bestillingen konkretiseres krav og forventninger til helsetjenestene som skal leveres, herunder krav om kvalitet og etablering av kvalitetssystemer som ISO 9001-2000 eller lignende.

Det regionale helseforetaket har også inngått avtale med fem private, ikke-kommersielle sykehus² om leveranse av helsetjenester på samme vilkår og med samme krav og forventninger til utøvelse og kvalitet som for helseforetakene.

Helse Sør-Øst RHF har etablert ulike oppfølgingstiltak overfor foretaksgruppen som ledd i sin interne kontroll:

- **Løpende oppfølging**
Det gjennomføres oppfølgingsmøter med helseforetakene fem ganger i året hvor det foretas oppfølging i forhold til spesifikke styringskrav. Utvelgelse av temaer er basert på risikovurdering i forhold til måloppnåelse. Innspill som mottas i forbindelse med pågående revisjon av internkontroll med fokus på risikostyring i Helse Sør-Øst RHF vil bli inntatt i videreutviklingen av denne oppfølgingen. I tillegg skjer det en løpende ledelsemessig dialog mellom RHFet og helseforetakene i direktørmøter og andre møtefora som er etablert i foretaksgruppen.
- **Periodisk oppfølging**
Foretas tertialvis ved aktivitets-, kvalitets- og resultatrapportering. Årlig melding benyttes i oppfølgingen av punkter som gjennom året ikke har vært definert som risikoområder og underlagt spesiell oppfølging.

3. Administrerende direktørs vurderinger

Sammen med styringssignalene i foretaksrådet 26. januar 2009 utgjør oppdragsdokumentet den helhetlige oppgaven som styret for Helse Sør-Øst RHF har ansvar for å løse. Det vises for øvrig til oppdragsdokumentets påpekning av at Nasjonal helseplan skal være referanseramme for arbeidet i 2009.

Forankring

De mer generelle styringskravene og de konkrete tiltakene vil gjennomgås grundig i Helse Sør-Øst RHF i forhold til å sette opp virksomhetsplaner for 2009. På basis av foretaksprotokoller og driftsavtaler, er tilsvarende prosesser med operasjonalisering av styringskrav forutsatt å finne sted i helseforetakene. Tilsvarende forutsettes gjennomført på basis av krav i driftsavtale ved de fem private, ikke-kommersielle sykehusene.

Risiko og sårbarhet

Administrerende direktør anser oppgaven som svært omfattende, krevende og samtidig stimulerende. Det legges til grunn at samlet aktivitet tilpasses innenfor de økonomiske rammer eier har bevilget.

² Betanien Hospital, Diakonhjemmet Sykehus, Lovisenberg Diakonale Sykehus, Martina Hansens Hospital og Revmatismesykehuset

Det vil fortsatt være stor innsats og ledelsesmessig oppmerksomhet på de områder hvor gitte mål ikke er nådd. Dette gjelder bl.a. å realisere mål og riktig prioritering knyttet til områdene rus og psykisk helsevern. Samhandling med kommunehelsetjenesten er et viktig og høyt prioritert virkemiddel både innen disse feltene og i tjenesten som helhet. Videre er det store utfordringer knyttet til måloppnåelse i forhold til korridorpatienter og pasienter med behov for sammenhengende behandlingsskjeder, individuell plan mv. Riktig virkemiddelbruk på disse områdene vil kunne bidra til gevinstrealisering ikke bare i forhold til kvalitet for pasientene, men også i forhold til kapasitet og økonomi for foretakene.

God og helhetlig virksomhetsstyring kreves for å oppfylle krav i lov og regelverk og oppnå god økonomistyring samtidig som overordnede styringskrav og egne mål og krav for Helse Sør-Øst skal oppfylles. Administrerende direktør vil i dette arbeidet legge vekt på å:

- styrke og utvikle systemer for å oppnå bedre kvalitet i utøvelsen av helsetjenester, gjennom fortsatt fokus på risikostyring og kvalitetssystemer basert på ISO 9001-2000 eller lignende
- styrke og utvikle internkontroll i mål- og resultatstyringen av helseforetakene og i det regionale helseforetaket, gjennom fortsatt fokus på helhetlig risikostyring og internkontroll basert på COSO ERM eller lignende

Oppfølgingsaktiviteter

Oppdragsdokumentet inneholder en lang rekke konkrete bestillinger for gjennomføring, oppfølging og rapportering. Gjennomgangen nedenfor har fokus på de konkrete momentene og hvordan bestillingen ivaretas. Oppfølgingen av oppdragsdokumentet skjer hovedsakelig gjennom at de konkrete oppfølgingspunkter og krav i oppdragsdokumentet gjøres gjeldende som en del av driftsavtalen med helseforetakene for 2009. Rapportering på disse skjer i det ordinære rapporteringssystemet og i særskilte oppfølgingsmøter. Videre vil direkte oppfølging fra Helse Sør-Øst RHF v/administrerende direktør bli gjennomført der det er hensiktsmessig, for eksempel ved iversetting av prosesser, prosjekter m.v.

Oppfølging av protokollen fra foretaksmøtet skjer gjennom foretaksprotokoll i foretaksmøter med helseforetakene og i de særskilte oppfølgingsmøtene med helseforetakene.

Vedlegg:

- Oppdragsdokument 2009
- Oppsummering av styringsbudskap fra eier 2009

Utrykte vedlegg:

- Protokoll fra foretaksmøte 26. januar 2009
- Driftsavtaler mellom Helse Sør-Øst RHF og de enkelte helseforetak i Helse Sør-Øst
- Foretaksprotokollene med de enkelte helseforetak i Helse Sør-Øst